

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
ГЈУКТА КУШТЕТУЕСЕ
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 21. august 2017. godine
Ref.br.: RK 1120/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI15/17

Подносилац

Haxhi Islamaj

**Ocena ustavnosti presude PML. br. 112/16 Vrhovnog suda od
17. avgusta 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Подносилац захтева

1. Zahtev je podneo Haxhi Islamaj sa prebivalištem u selu Madanaj, opština Dakovica (u daljem tekstu: подносилац захтева).

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda PML. br. 112/16 Vrhovnog suda Kosova od 17. avgusta 2016. godine, kojom je odbijen, kao neosnovan, zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti protiv presude Osnovnog suda u Đakovici (PKR. br. 93/2011 od 3. jula 2015. godine) i presude Apelacionog suda (PAKR. br. 529/2015 od 22. decembra 2015. godine).
3. Osporena odluka je uručena podnosiocu zahteva 1. decembra 2016. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom je navodno prekršeno pravo podnosioca zahteva garantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113, stav 7 Ustava, članovima 22. i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 18. februara 2017. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 20. marta 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljenu od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Selvete Gérxhaliu-Krasniqi.
8. Dana 3. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Jedna kopija zahteva je poslata i Vrhovnom суду. Istog dana, Sud je tražio od Osnovnog suda u Đakovici da dostavi kopiju povratnice, koja pokazuje kada je osporena odluka uručena podnosiocu zahteva.
9. Dana 20. aprila 2017. godine, Osnovni суд u Đakovici je dostavio Sudu kopiju povratnicu koja pokazuje da je podnositac zahteva primio osporenu odluku 1. decembra 2016. godine.
10. Dana 4. jula 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 16. februara 2010. godine, Okružno javno tužilaštvo u Pećи je (PP. br. 368/2009) podiglo optužnicu kojom je podnosioca zahteva optužilo za

izvršenje krivičnog dela teško ubistvo u pokušaju i krivičnog dela neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja.

12. Dana 3. jula 2015. godine, Osnovni sud u Đakovici, Odeljenje za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovni sud), je presudom PKR. br. 93/2011 oglasio podnosioca zahteva krimim za izvršenje krivičnih dela teško ubistvo u pokušaju i neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja.
13. Dana 26. oktobra 2015. godine, podnositelj zahteva je protiv presude Osnovnog suda od 3. jula 2015. godine podneo žalbu Apelacionom sudu. U svojoj žalbi je naveo bitne povrede odredaba krivičnog postupka i krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i odluke o krivičnoj sankciji. Pored toga, podnositelj zahteva je naveo da je presuda Osnovnog suda nejasna, neobrazložena i protivrečna.
14. Dana 22. decembra 2015. godine, Apelacioni sud je (presuda PARK. br. 529/15) odbio žalbu podnosioca kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda u Đakovici.
15. Apelacioni sud je u svojoj presudi, na osnovu žalbe i *ex officio*, odlučio da preinači presudu Osnovnog suda od 3. jula 2015. godine samo u delu koji se odnosi na žrtvu [D.K.], koja je prвobitno optužena i osuđena od strane Osnovnog suda za izvršenje krivičnog dela neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja. S tim u vezi, Apelacioni sud je u skladu sa članom 363. stav 1 tačka 1.3 Zakonika o krivičnom postupku (u daljem tekstu: ZKP) odbio optužnicu za gore navedeno krivično delo protiv [D.K.] sa obrazloženjem da je gore navedeno krivično delo obuhvaćeno članom 3. Zakona o amnestiji.
16. U pogledu žalbe podnosioca zahteva, Apelacioni sud je obrazložio:

“[...] presuda na koju se žali ne sadrži bitne povrede krivičnog postupka koje se navode u žalbi. Izreke presude su sastavljene prema odredbama člana 365, stava 1, pod stava 1.1 ZKPK-a, [...] Prvostepeni sud je dao svoje nalaze iz izvedenih dokaza i predstavio je potpuno i jasno činjenicu, pružajući i obrazloženja zašto te činjenice smatra utvrđenim.

A navode odbrane da je u izreci presude konstatovano da je oružje konfiskovano od optuženih, identificujući vrstu i njegov broj, ovaj sud ocenjuje kao samo tehničku grešku od strane prvostepenog suda [...] U obrazloženju presude obuhvaćene su okolnosti koje je sud imao u vidu povodom određivanja kazne, koje kao pravične i zakonite prihvata i ovaj sud, jer su zasnovane na izvedenim dokazima. Iz gore navedenih razloga, navodi branioca optuženog da je presuda obuhvaćena bitnim povredama odredbi krivičnog postupka su neosnovani navodi“.

17. Dana 26. aprila 2016. godine, podnositelj je protiv presuda Osnovnog suda (PKR. br. 93/2011 od 3. jula 2015. godine) i Apelacionog suda (PAKR. br. 529/2015 od 22. decembra 2015. godine), podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnog suda. U svom zahtevu za zaštitu zakonitosti, podnositelj zahteva je

naveo bitne povrede odredaba krivičnog postupka i krivičnog zakona. Pored toga, tvrdio je da je presuda Osnovnog suda nejasna i protivrečna.

18. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da podnositelj zahteva nije pokrenuo pitanje primene Zakona o amnestiji ni pred Apelacionim, niti pred Vrhovnim sudom.
19. Dana 17. avgusta 2016, Vrhovni sud Kosova je (presuda 112/2016) odbio kao neosnovan zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti.
20. Vrhovni sud je u svojoj presudi ocenio: "*Zapravo istina je da presuda što se tiče forme ima nedostatke, koji zapravo i nisu nedostaci koji predstavljaju bitne povrede odredbi krivičnog postupka i koje bi bile uslovljene njenim poništavanjem. Nasuprot ovim greškama u ovoj presudi, data su zakonska obrazloženja u vezi sa svim dokazima koji su izvedeni na sudskom ročištu, data su sva zakonska obrazloženja u vezi sa ocenom svih ovih dokaza kao i obrazloženja zašto je ukazano poverenje dokazima koji su utvrdili krivicu osuđenog i dokazima kojima uopšte nije ukazano poverenje*".
21. Vrhovni sud je u svojoj presudi zaključio da presude nižestepenih sudova ne sadrže povrede odredaba krivičnog postupka i krivičnog zakona.

Navodi podnosioca zahteva

22. Podnositelj zahteva navodi da su redovni sudovi prekršili njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje garantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP.
23. Prvo, podnositelj zahteva navodi da: "*Obrazloženje odluke Osnovnog suda je veoma nerazumno i tako nešto je utvrdio i Vrhovni sud, koji je istakao da prvostepena presuda zaista ima neke kontradiktornosti i greške*".
24. S tim u vezi, podnositelj zahteva navodi da mu je nedostacima u presudi Osnovnog suda ograničeno pravo na žalbu.
25. Pored toga, podnositelj zahteva pozivajući se na sudske praksu Suda, *inter alia*, navodi da "*[...] pravo da se primi obrazložena odluka obuhvata obavezu vlasti da pružaju obrazloženja za njihove presude po prihvatljivom osnovu na proceduralnom i materijalnom nivou*".
26. Podnositelj zahteva povodom ovog navoda zaključuje: "*[...] presuda Osnovnog suda - Odeljenje za teške zločine u Đakovici je povređio ustavni princip zaustavljanja arbitrarnosti u odlučivanju, jer dato obrazloženje ne sadrži činjenice koje su određene zakonskim odredbama i logičkim odnosima među njima*".
27. Drugo, podnositelj zahteva konstatuje "*[...] nema nikakvog objašnjenja od strane Apelacionog suda, zašto se Zakon o amnestiji ne sprovodi u mom slučaju. U vezi sa tim ni Vrhovni sud se nije izjasnio u njegovoj presudi. Ova tačka je za mene bitna zbog moje konačne kazne i želim da znam obrazloženje*

iza ovog tretiranja koje nije jednako, jer sam ja osuđen za krivično delo neovlašćena nabavka, kontrola, vlasništvo, posedovanje ili upotreba oružja, a D.K. je oslobođen za ovo krivično delo zbog Zakona o amnestiji“.

28. Na kraju, podnositelj zahteva završava svoj zahtev tražeći od Suda:

“Da se ponište odluke redovnih sudova i da se pitanje vrati na razmatranje u Osnovnom суду у Đakovici na ponovno odlučivanje od strane ovog suda i da se izbegnu ustavne povrede člana 31 Ustava i člana 6 EKLJP-a”.

Relevantne odredbe Zakona o amnestiji br. 04/L-209

Član 7 Odlučivanje za sprovođenje amnestije od izvršenja kazne

Za sprovođenje amnestije odlučuje sud koji je odlučio u prvom stepenu, uz pomoć EULEX-a, odnosno sud koji ima stvarnu i mesnu nadležnost da sudi određenu stvar koja joj je adresirana:

1.1. po službenoj dužnosti; ili

1.2. na zahtev osuđenog lica, izvršioca krivičnog dela, državnog tužilaca ili lica, koja prema Zakoniku o Krivičnom postupku mogu uložiti žalbu protiv sudske odluke.

2. Sud odlučuje rešenjem, kojom se određuje deo kazne od koje se oslobođa zatvorenik, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Prihvatljivost zahteva

29. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom, dalje propisane Zakonom i predviđene Poslovnikom.
30. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnеле суду на zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

31. Sud takođe poziva na član 47. Zakona koji predviđa:

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

32. Dalje, Sud će oceniti da li je podnositac zahteva ispunio uslove Poslovnika, odnosno pravilo 36 (1) (b) i (d) i 36 (2) (b) i (d) Poslovnika, koje utvrđuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

(b) samo ako su isčpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke”.

[...]

(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan”.

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravдавaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, [...]

(d) da podnositac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.

Što se tiče tvrdnje podnosioca u vezi sa nejasnom i neobrazloženom odlukom

33. Prvo, Sud podseća da podnositac zahteva tvrdi da je presuda Osnovnog suda nejasna i neobrazložena.
34. Sud primećuje da je podnositac zahteva pokrenuo iste tvrdnje koje se odnose na neobrazloženu odluku i u postupcima pred Apelacionim sudom i Vrhovnim sudom. Njegove tvrdnje su razmotrene od strane nadležnih sudova i obrazložene na odgovarajući način. Prema tome, presuda Vrhovnog suda je sada konačna odluka o spornom predmetu.
35. U tom smislu, Sud podseća na obrazloženje Vrhovnog suda, koji je utvrdio: “Zapravo istina je da presuda što se tiče forme ima nedostatke, koji zapravo i nisu nedostaci koji predstavljaju bitne povrede odredbi krivičnog postupka i koje bi bile uslovljene njenim poništavanjem. Nasuprot ovim greškama u ovoj presudi, data su zakonska obrazloženja u vezi sa svim dokazima koji su izvedeni na sudskom ročištu, data su sva zakonska obrazloženja u vezi sa ocenom svih ovih dokaza kao i obrazloženja zašto je ukazano poverenje dokazima koji su utvrdili krivicu osuđenog i dokazima kojima uopšte nije ukazano poverenje“.
36. U vezi sa tim, Sud primećuje da podnositac nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju o povredi člana 31. Ustava i člana 6. EKLjP. Pored toga, Sud smatra da je Vrhovni sud u svojoj presudi razmotrio bitna pitanja koja su pokrenuta u zahtevu podnosioca za zaštitu zakonitosti, a posebno tvrdnje u vezi sa neobrazloženom i protivrečnom presudom Osnovnog suda.
37. S tim u vezi, Sud primećuje da je obrazloženje dato u presudi Vrhovnog suda jasno i, nakon razmatranja svih postupaka, Sud takođe utvrđuje da postupci

pred nižestepenim sudovima nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi: slučaj ESLjP *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, odluka od 30. juna 2009. godine).

38. Pored toga, Sud naglašava da ne deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: slučaj ESLjP, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine; vidi, takođe, slučaj Ustavnog suda KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
39. Prema tome, što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da je presuda Osnovnog suda nejasna i neobrazložena, Sud nalazi da je zahtev neprihvatljiv zato što je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama zbog toga što činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na koji način ne opravdavaju navodnu povredu člana 31. Ustava i člana 6. EKLjP na koje se on poziva i jer nije u dovoljnoj meri potkreplio svoju tvrdnju.

Što se tiče tvrdnje podnosioca u vezi sa primenom Zakona o amnestiji

40. Drugo, Sud podseća da podnositelj zahteva tvrdi da u vezi sa krivičnim delom neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja, Apelacioni sud nije primenio Zakon o amnestiji u njegovu korist.
41. U tom smislu, podnositelj zahteva tvrdi da “[...] nema nikakvog objašnjenja od strane Apelacionog suda, zašto se Zakon o amnestiji ne sprovodi u mom slučaju. U vezi sa tim ni Vrhovni sud se nije izjasnio u njegovoj presudi. Ova tačka je za mene bitna zbog moje konačne kazne i želim da znam obrazloženje iza ovog tretiranja koje nije jednako, jer sam ja osuđen za krivično delo neovlašćena nabavka, kontrola, vlasništvo, posedovanje ili upotreba oružja, a D.K. je oslobođen za ovo krivično delo zbog Zakona o amnestiji”.
42. S tim u vezi, Sud primećuje da podnositelj zahteva tvrdi nejednako tretiranje.
43. Sud podseća na član 7 (Odlučivanje za sprovođenje amnestije od izvršenja kazne), stav 1 tačka 1.2 Zakona o amnestiji koji predviđa da:
 1. Za sprovođenje amnestije odlučuje sud koji je odlučio u prvom stepenu, uz pomoć EULEX-a, odnosno sud koji ima stvarnu i mesnu nadležnost da sudi određenu stvar koja joj je adresirana:
 - 1.1. po službenoj dužnosti; ili
 - 1.2. na zahtev osuđenog lica, izvršioca krivičnog dela, državnog tužilaca ili lica, koja prema Zakoniku o Krivičnom postupku mogu uložiti žalbu protiv sudske odluke.
44. Na osnovu gore navedene odredbe, sudovi su mogli da odluče o primeni Zakona o amnestiji *ex officio*, ili je podnositelj mogao da traži da mu se odobri amnestija za krivično delo za koje je bio optužen.

45. Na osnovu dostavljenog spisa predmeta, uključujući i presude redovnih sudova, Sud primećuje da podnositelj zahteva nije pokrenuo ovo pitanje ni u svojoj žalbi podnetoj Apelacionom sudu, niti u svom zahtevu za zaštitu zakonitosti podnetom Vrhovnom sudu.
46. Dakle, podnositelj je pitanje primene Zakona o amnestiji po prvi put pokrenuo pred Ustavnim sudom, tvrdeći nejednako tretiranje.
47. Prema tome, Sud smatra da je u skladu sa principom supsidijarnosti, podnositelj morao da predoči pitanje primene Zakona o amnestiji i svoju tvrdnju o nejednakom tretiranju u svom zahtevu za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom. Međutim, isto nije predočeno.
48. Na osnovu svega navedenog, Sud smatra da se propust podnosioca zahteva da se žali u vezi sa primenom Zakona o amnestiji pred redovnim sudovima može shvatiti kao odricanje od prava da dalje prigovara na povredu. Prema tome, podnositelj zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju prema važećem zakonu (vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLjP-a, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, odluka od 25. novembra 1996. godine, slučaj Ustavnog suda KI 07/09, *Demë i Besnik Kurbogaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. maja 2010. godine, stavovi 28-29).
49. Princip supsidijarnosti zahteva da podnosioci zahteva moraju da iscrpe sve proceduralne mogućnosti u redovnom postupku, kako bi se sprečila povreda Ustava ili, ako je bilo povrede, da se ispravi takva povreda osnovnih prava pre nego što se obrate Ustavnom суду (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLjP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, odluka od 25. novembra 1996. godine, vidi: slučajeve Ustavnog suda KI120/11, *Ministarstvo zdravlja*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. decembra 2012. godine, st. 32, KI118/15, *Dragiša Stojković*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. maja 2016. godine, st. 34).
50. Shodno tome, Sud na osnovu principa supsidijarnosti nalazi da je tvrdnja podnosioca u vezi sa primenom Zakona o amnestiji u njegovu korist neprihvatljiva, jer nije iscrpeo sva pravna sredstva u postupcima pred redovnim sudovima pre nego što se obratio Ustavnom суду.
51. U zaključku, Sud u skladu sa članom 113. stav 7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 36 (1) (b) i 36 (2) (b) i (d) utvrđuje da je zahtev:
 - a) što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u vezi sa neobrazloženom odlukom, neprihvatljiv, jer je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, i
 - b) što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da Apelacioni sud nije primenio Zakon o amnestiji u njegovu korist neprihvatljiv, zbog neiscrpljivanja pravnih sredstava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113, stav 7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 36 (1) (b) i (d) i 36 (2) (b) i (d) Poslovnika, na svojoj sednici održanoj 4. jula 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

